

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Marte Kari Huse, 62 55 10 76
Christen Ness, 62 55 10 92

Fordeling skjønnsmidler Covid-19 - Innlandet

Fylkesmannen i Innlandet har per i dag mottatt 127,7 mill. kroner i ekstraordinære skjønnsmidler knyttet til Covid-19 i 2020. Vi har i tillegg benyttet 10,5 mill. kroner av ordinære skjønnsmidler til å kompensere kommunenes merutgifter. Fylkesmannen har per nå 80,5 mill. kroner av koronamidlene til fordeling, inkludert 45 mill. kroner fra regjeringens forslag i nysalderingen for 2020-budsjettet. I tillegg har vi 1,8 mill. kroner som skal utbetales til smittesporingsprogram og felles innkjøpsordning smittevernutstyr.

Føringer for tildeling av midlene er de skal dekke utgifter til smittevern i det kommunale tjenestetilbudet og til kommuner med store utbrudd og store kostnader til oppfølging av TISK-strategien. Midlene i nysalderingen skal gå til kommuner med de høyeste utgiftene per innbygger, knyttet til smittevern og oppfølging av TISK-strategien.

Vi har bedt kommunene rapportere regnskapsførte merutgifter knyttet til Covid-19 per 15. november. For å få oversikt over totalbelastningen for kommunene har vi også bedt om anslag på tapte inntekter og effekter av myndighetenes kostnadsreducerende tiltak som er knyttet til covid-19.

1. Utvikling siden august, smitteutbrudd og håndtering av smitte

Kommunenes rapportering viser at de per 15. november har hatt merutgifter på ca. 517 mill. kroner, en økning på ca. 124 mill. kroner fra rapporteringen per 31. august. Kommunene rapporterer videre om inntektstap på 146 mill. kroner, i tillegg til reduserte skatteinntekter. Totalt gir dette en rapportert økonomisk merbelastning på ca. 663 mill. kroner for kommunene i Innlandet.

Pandemien har rammet Innlandet hardt siden sist rapportering til KMD. Per 6. oktober var antall smittede i Innlandet 705, den 14. november var smittetallet 1407. I oktober var det åtte kommuner som ikke hadde vært rammet, mens det nå er tre. Antall smittede i de «nye» kommunene er lavt, men det viser at ingen kommuner kan forvente å gå fri fra pandemien.

Alle de store kommunene har hatt en økning i antall smittede. Gjøvik, Hamar og Ringsaker har vært spesielt hardt rammet. Mindre kommuner som Åsnes, Våler og Nordre Land hadde nesten ikke smittede ved august-rapporteringen, alle har hatt en økning på mer enn 20 personer siden oktober.

Felles for utbruddene har vært at de har oppstått i avgrensede miljøer, noe som har bidratt til liten spredning til resten av befolkningen.

2. Rapporterte merutgifter

Fylkesmannen i Innlandet har, som ved siste rapportering til KMD, bedt kommunene om å rapportere sine registrerte kostnader på tjeneste og art per 15. november. Lønnsutbetalingen for november inngår dermed i regnskapene. Det er noe ulik praksis mellom kommunene i føring av kostnader og inntekter, og vi har derfor gjennomgått regnskapene for å kunne vurdere kommunenes bruttokostnader knyttet til pandemien. Det betyr blant annet at alle inntekter og bortfall av inntekter er fjernet fra det innrapporterte tallmaterialet.

Rapporteringen viser at til tross for en dobling i antall smittede fra august til november, har kommunenes utgifter ikke økt tilsvarende. Per august var bruttokostnaden ca. 393 mill. kroner, mens den per 15. november var på 517 mill. kroner. Den relativt svake økningen i kostnader i forhold til antall smittede, kan tyde på at kommunene har etablert gode rutiner for håndtering av utbrudd, TISK-tiltak og gjennomført nødvendige investeringer i utstyr. Samtidig er det viktig å understreke at flere av utbruddene har skjedd i slutten av rapporteringsperioden, alle kostnadene var dermed ikke regnskapsført ved rapporteringstidspunktet.

Regnskapene viser en prosentvis dreining i bruken av penger fra innkjøp til personalkostnader. Lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift utgjør nå 60 % av kostnadene, mot 54 % i sist rapportering. Variabel lønn sin andel av lønnsutgiftene er fortsatt ca. 66 %. Overtid, engasjement og bruk av vikarer utgjør fremdeles den største kostnadsandelen. Driftsutgiftene utgjør nå 25 % og medisiner og utstyr 14 %, mot hhv. 29 % og 16 % i august.

Tilbakemeldingene fra kommunene viser at flere benytter personalbyråer for å få tak i arbeidskraft. Det er mindre fleksibilitet i omdisponering av personale enn da store deler av virksomheten stengte ned i vår. Overtidsarbeid på egne ansatte er høyt, kostnader knyttet til dette inngår ikke i lønnsutgiftene, men utgjør ca. 3,6 mill. kroner av driftsutgiftene.

Enkelte kommuner har ikke ført alle kostnadene ved håndteringen av pandemien på en prosjektkode, men oppgitt disse i tillegg. Dette utgjør 43 mill. kroner og inngår i utgiftsbeløpet som legges til grunn for fordelingen av skjønnsmidler.

De rapporterte utgiftene er beheftet med usikkerhet og det vil fortsatt være forskjeller i vurderingene og føringene av utgifter mellom kommuner. Vi ser imidlertid av regnskapene og kommentarene at flere kommuner har foretatt korrigeringer siden forrige rapportering og har tilpasset seg til presiseringene i bestillingen fra Fylkesmannen.

3. Rapporterte inntektstap

Det anslåtte inntektstapet på 146 mill. kroner er basert på rapportering fra kommunene. For mange kommuner består inntektstapet av bl.a. tapte inntekter innenfor kultursektoren, herunder kulturskole og kino, idretts- og svømmeanlegg, parkering, og tapte brukerbetalinger bl.a. ved leirskoler og innenfor helse- og omsorgssektoren. For enkelte kommuner inngår også anslag for reduserte inntekter knyttet til redusert antall flyktninger.

Inntektstapet er betydelige for de største kommunene, men også for flere mindre kommuner er det snakk om relativt store beløp. Som eksempel har Hamar kommune et inntektstap knyttet til svømmehall og kino på over 17 mill. kroner og Lillehammer kommune viser til inntektstap på 7 mill. kroner knyttet til kinoen og minimum 13 mill. kroner knyttet til Lillehammer Olympiapark AS. Per nå

ser det ut til at dette er inntektstap som faller utenfor øvrige kompensasjonsordninger. Vår vurdering er at det er urimelig at virksomhet knyttet til kommunale drift ikke skal bli kompensert på lik linje som andre næringsvirksomheter, og vi legger derfor til grunn at regjeringen kompenserer kommunene for disse inntektstapene.

4. Øvrige inntektstap og reduserte utgifter totalt sett for kommunene

Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til anslag på reduksjon i skatteinntekter og effekten av lønns- og prisvekst. Basert på tilbakemelding fra kommunene anslår vi en skattereduksjon totalt for kommunene i Innlandet på ca. 320 mill. kroner i 2020. Tallet er i hovedsak basert på KS-modellen av 12.10.2020. Rapporteringen indikerer at dette dekkes totalt sett av utgiftsreduksjon som følge av redusert arbeidsgiveravgift, anslått til ca. 140 mill. kroner og redusert pris- og lønnsvekst, anslått til ca. 260 mill. kroner.

	mill. kroner
Lavere skatteinntekter (+)	320
Mindreutgifter som følge av redusert pris- og lønnsvekst	-260
Mindreutgifter som følge av redusert arbeidsgiveravgift	-140

I tillegg kommer effekten av lavere rente på finansutgifter og finansforvaltning. For de fleste kommunene innebærer lavere rente en utgiftsreduksjon totalt sett gjennom reduserte låneutgifter, mens for noen kommuner innebærer finansforvaltningen at det totalt sett blir et inntektstap. Effekten av endring i sykepengerefusjon ved Korona-relatert sykefravær gir en innsparing for kommunen, men anslag for omfanget her er usikkert. Utsatte omstillingstiltak medfører en merutgift for mange kommuner som hadde planlagt omstillingsprosesser med betydelige innsparingstiltak. For de fleste kommuner har ikke dette arbeidet kunnet gjennomføres som planlagt.

Det er fortsatt usikkerhet knyttet til disse anslagene. Vi legger til grunn at disse effektene totalt sett balanserer hverandre, og ser bort fra disse forholdene for enkeltkommuner i fordelingen av midler på nåværende tidspunkt.

5. Merutgifter for interkommunale selskaper

Vi har ikke eksplisitt bedt kommunene om å innhente informasjon om merutgifter for interkommunale selskaper. Flere kommuner har imidlertid rapportert om merutgifter. For eksempel har Elverum kommune vist til at Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS har hatt merutgifter bl.a. ved å kompensere deltidsmannskaper permittert fra sin hovedjobb og at det fra statlig hold er signalisert at dette skal kompenseres. Vi har foreløpig lagt inn de merutgiftene som er rapportert.

6. Samarbeid mellom kommuner og fordeling av kostnader

Alle kommunene i Innlandet inngår i regionale samarbeid for å håndtere TISK. I hver region er det en kommune som tar et vertskapsansvar, og stiller personale, lokaler og annen infrastruktur til rådighet. Kostnadene ved dette samarbeidet har til nå blitt dekket av vertskapskommunen. Ved rapporteringen per 15. november ba vi om at disse kostnadene ble redegjort for med fordeling på den enkelte kommune. Bruttokostnaden ved samarbeidene utgjorde 35,6 mill. kr på rapporteringstidspunktet. Disse er fordelt ut på den enkelte kommune ved denne tildelingen av skjønnsmidler.

7. Om fordelingen

De totale regnskapsførte utgiftene for kommunene per 15.11.2020 summerer seg til ca. 517 mill. kroner. Kommunene har hittil mottatt kompensasjon for merutgifter på ca. 375 mill. kroner gjennom inntektssystemet og skjønnsmidler.

Netto har kommunene dermed et udekket behov på 141 mill. kroner. Fremdeles har 11 kommuner lavere utgifter enn utbetalt kompensasjon. Korrigert for dette er det en underfinansiering på 150 mill. kroner for de øvrige 35 kommunene.

Fylkesmannen har 82,2 mill. kroner som nå fordeles. Avviket mellom innrapporterte kostnader og tildelte skjønnsmidler etter Fylkesmannens tildeling i august var på 55 mill. kroner. Dette har nå økt til 68 mill. kroner.

Dette betyr at tildelingen kun dekker 55 prosent av de rapporterte merutgiftene. Vi har valgt å fordele midlene etter kommunenes andel av det totale utgiftsnivået. Dette betyr at kommuner med de høyeste merutgiftene også mottar en høyere beløpsmessig kompensasjon. Fordelingen innebærer at 32 kommuner mottar et beløp som tilsvarer mellom 50-56 prosent av sine rapporterte merutgifter. Rapporterte inntektstap holdes utenfor.

I tillegg tildeles midler til alle kommuner knyttet til anskaffelse av smittesporingsprogram. Det utbetales også midler til felles innkjøpsordning smittevernutstyr som det ble satt av midler til tidligere i høst. Dette innebærer at vi ber om at alle midler som foreløpig er gitt Fylkesmannen i Innlandet utbetales i sin helhet basert på denne tilbakemeldingen.

Tildelingen innebærer at det fortsatt er regnskapsførte utgifter på ca. 68 mill. kroner som ikke er kompensert. I tillegg kommer kommunenes rapporterte inntektstap på 146 mill. kroner. Det er en forventning i kommunene knyttet til at nødvendige merutgifter skal dekkes. Vi legger til grunn at dette følges opp med ytterligere tildeling for merutgifter knyttet til Covid-19 i 2021.

	mill. kroner
Merutgifter (netto og justert for kommuner med overkompensasjon) per 15. november	150
Fordeling skjønnsmidler per 1. desember	-82
Mindreinntekter (+) per 15. november	146
Total underkompensasjon	214

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Marte Kari Huse
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1 Innlandet - fordeling skjønnsmidler covid19 per november

Kopi til:

Nord-Fron kommune	Nedregate 50	2640	VINSTRÅ
Ringebu kommune	Hanstadgate 4	2630	RINGEBU
Stor-Elvdal kommune	Postboks 85	2481	KOPPANG
Vang kommune	Tyinvegen 5161	2975	VANG I VALDRES

Hamar kommune	Postboks 4063	2306	HAMAR
Os kommune	Rytrøa 14	2550	OS I ØSTERDALEN
Rendalen kommune	Hanestadveien 1	2485	RENDALEN
Tolga kommune	Kommunehuset	2540	TOLGA
Øyer kommune	Kongsvegen 325	2636	ØYER
Åmot kommune	Torget 1	2450	RENA
Lesja kommune	Postboks 53	2665	LESJA
Nord-Odal kommune	Herredsvg 2	2120	SAGSTUA
Sel kommune	Botten Hansens gate 9	2670	OTTA
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Gausdal kommune	Vestringsvegen 8	2651	ØSTRE GAUSDAL
Lom kommune	Midtgard	2686	LOM
Løten kommune	Pb 113	2341	LØTEN
Ringsaker kommune	Pb 13	2381	BRUMUNDDAL
Søndre Land kommune	Hovsbakken 1	2860	HOV
Sør-Odal kommune	Øgardsvegen 2	2100	SKARNES
Tynset kommune	Torvgt. 1	2500	TYNSET
Eidskog kommune	Pb 94	2230	SKOTTERUD
Folldal kommune	Gruvvegen 1	2580	FOLLDAL
Grue kommune	Pb 94	2261	KIRKENÆR
Skjåk kommune	Moavegen 30	2690	SKJÅK
Øystre Slidre kommune	Tingvang, Bygdinvegen 1989	2940	HEGGENES
Åsnes kommune	Rådhusgata 1	2270	FLISA
Engerdal kommune	Engerdalsveien 1794	2440	ENGERDAL
Gran kommune	Rådhusvegen 39	2770	JAREN
Sør-Aurdal kommune	Tingvollbakkin 15	2930	BAGN
Sør-Fron kommune	Kommunevegen 1	2647	SØR-FRON
Vestre Slidre kommune	Slidrevegen 16	2966	SLIDRE
Våler kommune	Sentralgården	2436	VÅLER I SOLØR
Gjøvik kommune	Postboks 630	2810	GJØVIK
Kongsvinger kommune	Postboks 900	2226	KONGSVINGER
Lillehammer kommune	Postboks 986	2626	LILLEHAMMER
Trysil kommune	Pb 200	2421	TRYSIL
Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	RAUFOSS
Østre Toten kommune	Postboks 24	2851	LENA
Alvdal kommune	Gjelen 3	2560	ALVDAL
Elverum kommune	Postboks 403	2418	ELVERUM
Etnedal kommune	Kyrkjevegen 10, Bruflat	2890	ETNEDAL
Nord-Aurdal kommune	Postboks 143	2901	FAGERNES
Nordre Land kommune	Postboks 173	2882	DOKKA
Stange kommune	Postboks 214	2336	STANGE
Vågå kommune	Edvard Storms veg 2	2680	VÅGÅ